

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 8

Tilleggsspørsmål nr.

Emne: Beit og bromOppskr. av: M. Nykewoll(adresse): Renså pr. TorikFylke: TromsHerad: IsfjordBygdelag: TorgårdeneGard: RensåG.nr. 20 Br.nr. 8

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Ordet beit brukes helst om tykke kvister av bjørke, brom derimot av tykke skavkvister. Like kvister har vært nyttet som tilleggsfôr. Nå har en sluttet å samle skittet fôr. Navnene på disse kvistene var beit, brom eller ris.
2. Det var ikke noe særlig navn på hestingene av brom og ris. En bar risbora på ryggen, eller når det var skaresnø, brukte en kjiltke.
3. Det var almindelig skittet fôr vinteren vedn som bjørkes kinn, hadde alt riset på. Først ris av denne veden bruktes som fôr til kreaturen. Nå kvister en alt riset av og bærer kinn skottene. Riset blir liggende og rotne i marka. Det var helst om etter vinteren i mars og april at en brukte de å gå opp i skogen etter beit og brom.
4. Til å skjære ris og brom brukte en helst kniv. Noen redskap vises ikke å være bruket.

- 2.
5. Lille fôr brukes både til ku, sau og gjet. Riset ble gitt til kreaturene slike som det kom fra skogen. Det kunne være kvister som var så tykke at dyrene ikke gride å bygge dem.
6. Det var ikke bruket å samle skitt før i så stor mengde at en trengte et særskilt rom til det. En brukte riset med etterhvert som en trengte det. I den tiden da det var skittet å kjøre veden ned til gårds med riset på, var det almindelig når det var mildværsdager, å slippe kreaturene ut på snøen. Så la en en del kuster med på snøen så dyrene kunne "ete beit". Denne skikken er en sluttet med nå.
7. Noen slike skikker som her er ment, kjennes en ikke til.

Bøyninger: ris-riset
brønn-brønnut
beit - beita.

Der hvor det var furu, kunne en også skjære furubar til fôr, og det påstas på en gård (Balkeskar) å dele de en masse småfuru på grunn av at de skar veske muskyparken av burene.

3411

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING